

Көсјысам призыв былö воны хожајственнöй фронтыс вермөмөн

Ми, Көщпом сиктөветувса призывныкјас көсјысам чорыда участвуйтны хожајственно-полытическөй кампаньöјасын, медым призыв былö локны хожајственнöй фронтыс тыр вермөмөн.

1. Көсјысам бура да аскадö нубдны нан чукбртөм да селосујтчөм.

2. Көсјысам заюм разөддөм кузта отсавны сиктөветлы, медым регьджык тыртны 100 прöч. былö. Август 20-дö лунö, ми, заюм былö гжесим содтöд пыдди 10 шайтөн.

3. Тајö-лун војö көсјысам ветлыны субботныкөн генералнöй запањö 1 лун кешлö, сөмсö пуктам Сöвет странадс дорјöм былö.

Забоев жорт.

4. Шыбытам сар армија дырса фекрутчина, призыв былö жавитчам индөм срок кешлö да бура.

Ас бөрсаным корам вöтчыны кирпич заводса допризывныкјасдс.

Призывныкјас щöктөм куза Забоев

Ме көсјыса сещөм торјас вöчны

Рогов жорт.

Ме, пароход вывса призывнык Рогов, боста ас былö сещöм обязательствојас:

1. Жавитны ачымөс ударныкөн;
2. Гжесыны заюм былö 10 шайт былö;

3. Ужавны производство вылын прогулјастöг;

4. Öкуратнöя да аскадö мунны призыв былö.

Рогов.

Призыв былö мунам уж вывса ударныкјасөн

Овчинников жорт.

Медым призыв былö вöли збыл уж вывса ударныкјасөн, ми, вöрзаводса призывныкјас бөстөсам вöчны:

1. Субботныкјас вöчавлөмөн ударнöя тышканы вöр катајтөм куза.

2. Комсомолö кыскыны вылшленјасдс б/п ужалыс том јöз пöвсыс.

3. Разöдны заюм робочöјјас пöвсын 50 ш. былö.

4. Производство вылын кыпöдны ударнöй öдјас.

Корам вöтчыны мијан бөрса типографјаса, новостројкаса да кирпич заводса призывныкјасдс.

Овчинников.

Чуксала ордјыены

Ас былö боста обязательствојас:

1. Разöдны „пјатилетка помалан 4 во“ нима заюм ужалыс јöз пöвсö 50 шайт былö.

2. Закрепитны ачымөс вöрпилтан завод бердö мөд пјатилетка по мастрöз.

3. Ужавны быд уж вылын ударнöя.

Чуксал ас бөрса вöтчыны „Коммуна југөр“ колх зыс строителство вылын ужалыс призывныкјасдс.

Призывнык Москвич.

Москвич жорт.

Пароход вывса призывнык Таскаев чуксала типографјаса призывныкјасдс

Таскаев В. жорт.

Ме, Таскаев Василь Петрович, көсјыса вöчны призывöз сещöм торјас:

1. Разöдны „пјатилетка помалан 4 во“ нима заюм ужалыс јöз пöвсын 50 шайт дон.

2. Нуöдавны беседајас колхозныкјас пöвсын колхознöй торговла јылыс.

3. Пароход вылын ужалогөн тышканы лунја промфинплан 100 пр. былö тыртөм вöсна.

4. Пароход вылын том јöз пöвсын нуöдны политико-воспитателнöй уж.

5. Пароход вылын организујтны осоавиахим јачејка.

Ас бөрса кора вöтчыны типографјаса призывныкјасдс.

Таскаев.

Војналы паныда ставмуыввса конгресс вөгөс

Август 27 лунö Амстердамын (Голландија) вөгөс војналы паныда ставмуыввса конгресс. Ыжыд зал тырöма делегатјасөн, кодјас воисны став му пасталаыс, а сизжö гбетјасөн да журналистјасөн. Анри Барбүсс да конгрессö чукбртысјас пыс мукдö шленјас трибуна былö петöмыс вöли встретöма гораа аплодсментјасөн. Конгрессö востис Анри Барбүсс. Војналы паныда голландијаса комитет нымсан преставител петкөдлис ассыс возмущены Голландијаса правительство ужбн, кодй ез сет вица советскöй делегацијалы. Став залыс ыжыд шумдн петкөдлис ассыс протестсö. Бөржөм президиумын представителјас став мусан. Советскöй Союзсан президиумд бөржөма: Максим Горки да Шверник жортјас. Францијасан — Барбүсс, Ромен, Ролон, Кашен да мукдö, президиумын клара Цеткин англијаса басујтыте теквилькјасдөн представител да мукдö. Ыжыд доклад вöчис Анри Борајусс.

БАРАБАНЈАС ШЫАЛÖНЫ ИНТЕРВЕНЦИЈА ЈЫЛЫГ

* Став капиталистическöй мирын личöдыгтөм вындн бушуйтö кризис. Гөрсөн-бөрсөн кусöны домнајас, тупкысöны фабријас, потласöны банкјас, содö ужтөмалöм, чорыда быд мө ужалыс масса пöвсын гөллун. Кризисөн өтен дорö топалөм импералистјас оз сувтны ниндөм воын, медым војнад петан туј корены.

Капиталистјас лихорадочнöя содталöны ассыныс армијасö. Сизим во сажын-на суша вылын крепыд-код импералистическöй держава — Франција — кутис ружжö улын 660 сурс морт, öни французскöй армијалөн лыдыс воис 724 сурс мортöз.

Италијалөн вöли 250 сурс, öни лои 491 сурс. Севернöй Америка 310 сурс, лои 325 сурс. Јапонија — 235 сурс, лои 260 сурс. Польша — 280 сурс, лои 290 сурс. Румынија 143 сурс, лои 190 сурс. Весиг ичөтик финландија содтис ассыс армијасö: вöли 27 сурс, лои 32 сурс.

Тајö панласöмын некод оз колтчы. Масса ужалыс јöз гөльмөм щöт былö капитал бешеннöя содталö военин расходјас. Сизö кадö, кыз быд сурс олыс пышкын военинјас: францијаын — 17,6 морт, Италијаын — 12 морт, Румынијаын — 10,8. Латвијаын — 10, Эстонияын — 12, Польшаын — 9,5, Финландијаын — 7,5 морт, мијан странаын быд сурс олыс былö военинјас вöсöмын 3,7 морт.

Гөтөвитчан војналөн фактјас

* Капитализм ворујайтö ассыс армијасö öнија техника серти. Öнија армијас — абу сизö армијас, кодјас вöлины импералистическöй общө мировöй војнаын. Ниндөм думайттöг ужалыс јöзлы налогјас содтөмөн капиталистјас моторизуйтöны да механизирујтöны ассыныс армијасдс.

Öни САСШ, Англија, Франција, Италија да Јапонија имеитöны 4.700 танк, 1.100 брөнеавтомобил, артилериялы 5.400 трактор, артилериялы 28 сурс таговик автомобил да салдатјаслы 14.000 автомобил. Војна дырји тајö торјасыс төдчымöнија содасын, танк лыд, шуам, коквиа вермас кайны 100 сурс шгукабö.

* Армијалы косаван јонлун öдзөдöмыс төдчö и авиацијаын, химическöй средствојас лөсөдöмын. Бөрја сизим вонас бомбарировочнöй авиација севернöй Америкаын, Англијаын, Финландијаын, Италијаын да Јапонијаын содис 4 мындаыс унжык.

* И пока капиталистическöй странајасса дипломатјас вöрсöны комедија, бытвöкө, «газјаслы паныда тышнубöдöмын», сырјевöй база, отравлауйщöй вешествојас массөвöја производитөм куза нөтчыд вöвлытöма быдмө. 1918-дө воын сөртти öнија кад кешлö јадөвитöй газјас вöчөм содис куйм мындаыс унжык.

Мирөвöй војна чөж став војутыс государствојас лөсөдлисны 13 сурс тонн иприт, 35 сурс тонн фосген, да 75 сурс тонн хлор. Öни быд крупнöй капиталистическöй государство вермас лөсөдны отравлауйщöй вешество некымыныс унжык тајö лыд дорыс.

* Көт капиталистическöй странајасын жесточайшöй економическöй кризис пазöдлө овмөссö, военинöй заводјас ужалöны полнöй ходдн. Пример былö позö бостны Чехословакия, көни 60 завод дорыс унжык, тани мукдö заводыс пöлзуйтöны мирөвöй известностөн, кистöны пушкајас, пулемөтјас винтовкајас да мукдö пöлөс öружжöјас.

* Вит во сажын Польша военинöй предпријаттөјас вылын ужалис 20 сурс робочöй, а öни налөн лыдыс воис 65 сурсö. Военинöй промышленности ужалö полнöй ходдн. Некымын предпријаттөјас, кызчө, на пример Вальденкютте, Верхней Силезијаын, кодјас вежоннас ужалисны куйм лун, öни ужалöны быдлун куйм сменадн. Најö кистöны быдсама калибра пушкајасдс.

Военинöй заводјас Келцаын, Радомын да Тарновын вöчöны усовершенствованнöй пулемөтјас. А химическöй фабријас выполнајтöны заказјас Румынијалы да Финландијалы.

